

have Skibene paa disse Router anløbet Koldby Kaas Havn; det vilde derfor nu være et overordentligt stort Tilbageskridt for Samsø, om denne Forbindelse skulde berøves os. Da Koldby Kaas Havn oprindeligt var en lille Baadehavn, havde Postvæsenet den Forpligtelse at besøge Forbindelsen pr. Baad mellem Havnen og Postskibene; men da denne Forbindelse, efterhaanden som Udviklingen skred frem, var meget lidet tilfredsstillende, opstod der ganske naturligt det Ønske at skaffe Øen en Havn, hvor Routedamperne kunde lægge ind. Efter Undersøgelse af Vandbygningsvæsenet, og efter Samraad med det daværende Indenrigsministerium, lykkedes det ved Aktietegning her paa Øen paa 58,400 Kr. i Forbindelse med et af Statskassen ydet rentefrit Laan, stort 35,000 Kr., i Aaret 1884, efter en af daværende Overingeniør, Justitsraad *Tegner* udarbejdet, af Ministeriet approberet Plan, med en Bekostning af ca. 95,000 Kr. at bygge en Havn, som Skibene kunde besejle.

Da der senere sattes større Skibe i Fart paa Routen og disse fordrede dybere Vand i og ved Havnen, blev der stillet Havneselskabet i Udsigt, at ovennævnte Laan af Statskassen paa 35,000 Kr. kunde eftergives paa Vilkaar, at mindst et Beløb af denne Størrelse tilvejebragtes af Havneselskabet til Forbedring af Anløbsforholdene; der blev da, efter Forhandling og med Approbation af Ministeriet for offentlige Arbejder, foretaget en Udvidelse af Havnen i Aaret 1894, idet en Mole blev ført længere ud i Havet, hvorved der opnaaedes en Vandstand af 13 Fod, som kan uddybes til 14 Fod. Siden denne Udvidelse er sket, have Anløbsforholdene været meget gode, og Skibene have næsten under alle Forhold kunnet anløbe Havnen, kun under ganske ekstraordinære Omstændigheder — meget stærk paalands Storm eller ualmindeligt Høj- eller Lavvande — have Skibene ikke kunnet anløbe Havnen, men dette indtræffer dog kun gennemsnitlig 2—3 Gange om Aaret.

Anlægget af Havnen og dennes senere Udvidelse har kostet noget over 150,000 Kr., som udelukkende ere anvendte for at skaffe Øen en sikker Passenger- og Postforbindelse med Skibene i Routen Kalundborg-Aarhus. Da denne Bekostning er anvendt efter Samraad med vedkommende Ministerium og efter dettes Anvisning, kunne vi ikke ret tænke os Muligheden af, at den Forbindelse, der er af saa overordentlig stor Betydning for Øen, skulde berøves os; den med saa store Offre af Beboerne paa Samsø tilvejebragte Havn, der dog maa siges at afgive et godt Anløbssted for Dampskibene, bliver da for en væsentlig Del overflødig.

Skulde de paatænkte ny Skibe fordre en større Vanddybde ved Havnen end den, der nu haves, da er Havneselskabet atter villigt til at foretage en Tilbygning; det sees deraf, hvor vigtig Sagen er, og hvor stor Betydning Forbindelsen har for Øen.

Routen Kalundborg-Aarhus er den eneste ordentlige Forbindelse for Samsøs 7000 Indbyggere; ved selv den mindste Jernbanestation holde dog nogle Tog hver Dag, det vilde derfor være saare lidet hensynsfuldt nu at berøve os denne vor eneste regelmæssige Forbindelse med det øvrige Land; thi den lille Aarhus Damper og København-Odense-Skibet, som begge anløbe Samsø et Par Gange om Ugen, maa lades aldeles ude af Betragtning, det er kun Godsskibe, som komme og gaa til ubestemte Tider.

Med Hensyn til Trafikken paa Havnen henvises til omstaaende Bilag, hvoraf vil ses, hvilken betydelig Udvikling der er foregaaet i de sidste 20 Aar; blandt andet er Passagerernes Antal steget fra knap 3,000 Personer i 1884 til over 11,000 i 1904.

Vi skulle tilføje, at vel er det et Aktieselskab, som ejer Havnen, men at det ikke er et Kapitalistforetagende, fremgaar deraf, at der hidtil ikke er betalt noget Udbytte til Aktionærerne. Hovedøjemedet med Anlægget var at skaffe Øen denne sikre Forbindelse.

Vi have den fulde Fortrøstning til den høje Regering og Rigsdag, at vor over 50 Aar gamle Forbindelse, saavel med Sjælland som med Jylland, ikke maa forringes; denne lette Forbindelse med de andre Landsdele har været særdeles heldig for Udviklingen herovre, saavel i økonomisk som i kulturel Henseende; Befolkningen har været i Stand til, takket være Forbindelsen, at drage Nytte og Udvikling af Samvær med andre, baade ude og hjemme; ligeledes har det stærkt pulserende Foreningsliv her paa Øen, saa som politiske, Landbrugs- og andre Fagforeninger, Foredragsforeninger m. fl. kunnet drage mange dygtige Mænd hertil, og denne Vekselvirkning har frembragt en ualmindelig livlig Udvikling paa alle Omraader.